

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. április 21.

Csütörtök.

XXIII évfolyam. 32 szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszámára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 20 fillér.
A hirdetmények a nyilttérrel egyelőre fizetendő.

A politikai statiszták.

A Kossuth-pártot újabb taktikájának elhatározására semmi esetre sem a lelkiismeret mardosása indította. E taktikának nem más a célja, mint a parlamenti tárgyalások menetének újabb megakasztása. Ámde tudjuk, hogy magában a pártban örültek, hogy a tévutról visszatérhettek; tudják magában a pártban, hogy ezt a visszatérést szinte ujjongva üdvözlötték az egész országban. Tehát azokat, a kik e párt visszafordulását eszközölték, mert erős hazafiúi aggodalom fogta el őket, a Kossuthokat, Komjáthyakat, Justhokat, Barta Ödönöket, nem lehet felelőségre vonni azért, ha újfent harcias hangulat érvényesül a pártban, mert ők alaposan felismerték, mily szükséges most az országnak a termékeny munka, mennyire az ország veszte lenne, ha ez a munka a legerősebben el nem kezdődne, vagy ismét megszakítást szenvedne. Tehát mások azok, akik e pártban új kezdésre bujtogatnak, vagy jobban mondva, az elásott harci fegyvereket ismét elő akarják szedni; a kicsinyek ezek, a politikai statiszták, kik nem felejtethetik, hogy egy ideig első szerepet voltak képesek játszani, és akik nem tudják elviselni, hogy most, mikor komoly tevékenységre van szükség, ismét oda szorítsák őket vissza, a hova tulajdonképpen valók. Ez a félrevezetett ambíció az egyetlen ok, mely a pártban nagyobb számu jelentéktelen embert — és minden pártban a kevésbbé jelentékenyekből áll a nagyobb szám — ismét előtérbe tol. Tehát megint azon fordul meg a dolog, valjon a vezető kezek elég erősek-e, hogy szorosan tartsák a gyeplőt, avagy újabb váltások lesznek e pártban. Alig háríthatjuk el magunktól a gyanút, hogy ezek az azok a választási reformtől, melynek tulajdonképpen ők voltak a tüzes szószólói, félnek, hogy, mint Bülow mondta az imént a német birodalmi gyűlésben: Nagy Frigyes előbb irta az Antimachiavellit, mielőtt Machiavelli-féle politikát üzött, — hogy ezek az urak zászlójukra irták a választási reformot, hogy idejekorán elhagyják ezt a zászlót. Mert az bizonyos, hogy ha taktikájukat alkalmazzák, akkor a választási reform megvalósításából, legalább ama határidőn belül, melyet Tisza gróf maga adott, hogy t. i. az új országgyűlés 1906-ban már a reformált törvény alapján jön össze, semmi sem lesz. Ez esetben a szabadelvű-párt állása, egysége és célja biztos erélye marad döntő. Még más nagy törvényeket is meg kell valósítania, és pe-

dig gyorsan, és e mellett nem alkalmazkdhata ama szélsővekhez, hiu ambíciókhoz, melyek a Kossuth-pártban ismét előtértni látszanak. A dolog tehát még sem fog menni a házszabályok előzetes alapos módosítása nélkül.

A kivándorlási törvény életbeléptetése.
A hivatalos lap vasárnapi száma közli a belügy-miniszternek 1904. évi 40.000. sz. körrendeletét a kivándorlásról szóló 1903. évi IV. t. cikk életbeléptetése és végrehajtása tárgyában.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ápr. 16-iki ülésében Hieronymi miniszter benyújtotta a vasutasok fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot. Azután Kelemen Béla megindokolta indítványát a választási jog rendezését illetően.

Buzáth Ferenc a néppárt nevében hozzájárult a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséhez.

Nyíri honvédelmi miniszter felel Gabányinak. A behívott tartalékosokat a második hétre hazabocsátják a gyalogságnál.

A tüzéségnél s a lovasságnál csak május 9 én. Gabányi a választ nem veszi tudomásul.

Bakonyi interpellációjára azt válaszolja a miniszter, hogy a megbüntetett katonák a fegyverem ellen vétettek, tehát meg kellett büntetni őket. A bíró a legenyhébben büntette. Egy évre is el lehetett volna ítélni őket.

Bakonyi kijelenti, hogy a koszorút nem tették le. A katonai törvény azt mondja, hogy a szándék nem büntetendő, csak a cselekedet. A választ nem veszi tudomásul; a Ház azonban tudomásul vette. Ezzel az ülés véget ért.

A képviselőház ápril 18-iki ülésén folytatták a megyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A vitában többen vettek részt s a felszólalók egytől-egyig elfogadták a javaslatot.

Polónyi Géza beszédében szóvá tette a tisztviselők eladósodását is és kifejezést adott azon kívánságának, hogy a tisztviselők fizetése ne legyen lefoglalható.

Gr. Tisza István miniszterelnök reflektált az elhangzott beszédekre. A szolgálati pragmatikára vonatkozólag úgy nyilatkozott, hogy azt a közigazgatással egyszerre lehet megoldani.

Az eladósodáson tisztességes és olesó hitellel chajt segíteni. Ép ezért a fizetések lefoglalása nem szüntethető meg.

Szederkényi Nándor interpellációjára után elnök az ülést bezárta.

Népoktatásügy Háromszék vármegyéjében.

— Csánki Gyula kir. tanfelügyelő jelentése március hónapról. —

A március hó folyamán a kir. tanfelügyelőséghez érkezett s külön szám alatt iktatóra vett ügydarabok száma 416 volt; mely számmal hivatali iktatókönyvem március havi utolsó száma 1260-ra emelkedett. Ezen ügydarabok az e hó folyamán pos-

tára adatott 1198 kiadványban, a mult hóról elintézetlenül ájtott 47 ügydarabbal együtt jobbára mind el is intéztettek; úgy, hogy elintézetlenül csupán 25 ügydarab maradt át április hóra.

Mint a közigazgatási bizottság közoktatásügyi előadója március hó folyamán 192 ügydarabot kaptam előadói javaslattal leendő ellátás végett, a közigazgatási bizottság eddigi 1210 ügydarabja közül pedig 614 lett a mai napig részemre kiosztva, melyek egy pár ügydarab kivételével, részint ülésen kívül, részint a mai ülésre hozva mind fel is dolgoztattak.

A közigazgatási bizottsági ügydarabok legnagyobb részének tárgyát e hónapban is a községi iskolai alapügyöknek, — a községi faiskolák ügyének rendezése, az iskolai, óvodai és menedékház számadások és költségvetések megállapítása és jóváhagyása képezte; — hivatalom közigazgatási munkásságának pedig a bizottsági ügydarabok feldolgozásán kívül, az állami tanítók fizetés-pótlékának folyósításáról szóló értesítések, a tanítóknak a képviselőválasztási jog kiterjesztése céljából eszközölt népszámlálásnál való segédkezésre utasítása, — az állami iskolai gondnokságoknak és községi iskolaszékeknek az iskola épületeken és butorokon szükséges helyreállítási munkák megállapítására való felhívása, ugyanezeknek havi üléseik rendes megtartására való felszólítása, az állami és községi tanítóknak havi jelentéseik pontos és idejében való beterjesztésére utasítása, s a miniszter ur ó Nagyméltóságának a fegyelmi vizsgálatok körül szerzett szomorú tapasztalatai alapján kiadott rendelkezése következtében kötelességeik lelkiismeretes teljesítésére való figyelmeztetése.

A vakok részére elrendelt évenkénti gyűjtés eredményének bejelentésére s a gyűjtött összeg beterjesztésére felhívást adtam ki. A felvételi díjak terhére beszerzendő tanítói és ifjúsági könyvtári művek jegyzékének megállapítása, az újból szervezett gazdasági ismétlő iskolák államsegély iránti folyamodványának felszerelgetése és felterjesztése, a hiányzó költségvetések és számadások beterjesztésének sürgetése stb. voltak általánosabb jelentőségű tárgyai.

Iskoláink, óvodáink március havi állapota általában jónak és zavartalannak mondható; a meny nyiben a tanítás folytonosságát járványszerűleg fel lépett betegségek miatti iskola-bezáratások, nem akasztották meg. Több helyen okozott némi zavart és fennakadást a tanítók és különösen a tanítónők betegeskedése. Március hó 15-én hazafias ünnepségekkel egybekötött szünnet volt a vármegye összes iskoláiban. Virágvasárnapról kezdve pedig a husvéti szünidő miatt zárultak be, gör. kel. iskolák kivételével, az összes iskoláink.

Iskoláink és kisdudóvó intézeteink és az ezeknél alkalmazottak száma március hóban sem szaporodott; se nem fogyott. Szűcs János szűcsesi és Bathó Eszter felsőcsernátoni új tanítók állásukat elfoglalták. Lukács Márton nyugdíjaztatása következtében a kézdialmási r. m. kath. iskolánál a 2-ik állomás üresedésbe jött s arról, hogy ennek betöltése céljából megtették-e a szükséges intézkedések, — hivatalos tudomással nem bírok. A gyulafalvi magán iskolánál üresedésben volt állásra a pályázat kiíratott. A hidvégi állami iskolánál Király Sándor nyugdíjaztatása következtében üresedésbe jött állás az egész március hó folyamán üresedésben volt s miként ennél, úgy a torjai három községi tanítói állomáson is csak ideiglenes kiegészítő végeztek a tanítói teendőket. Helyettes működött a gidófalvi állami

iskolánál a Bitay György állásán, valamint a szemerjai iskolánál Balásy Gyula helyén, a ki az átfalva-zoltáni kosárkötő tanfolyamot valóban meg-
lepő szép sikerrel, március hó 20-án fejezte be. Helyettesítőről kellett gondoskodnom a szemerjai másik tanító Bartlia Ignác helyet is, a kit sokáig fenn húzott betegsége végre is ágyba szegezett.

A március hó folyamán vett miniszteri rende-
letek alapján tisztelettel jelentem, hogy a berecki állami iskola 5 ik tantermének bebutorozására 300 kor. engedélyeztetett; utasítva lettem, hogy a magyar nyelv terjesztés, valamint az ifjúsági egyesületek szervezése és vezetése körül kitűnt tanítók közül 3-4-et megjutalmazás végett hoztak javaslatba; a kézdívásárhelyi jótékony nőegylet által fentartott polgári leányiskola részére 2400 korona, a nagybaconi iskola részére készített butorok ára fejében 300 korona, a maksi óvoda fentartási szükségleteire 200 korona, Bartis András elagott tanító részére 30 korona, Strézi Pap Miklósné részére 40 korona, K. Ambrus Ferenc részére pedig 140 korona áll. segély utalványoztatott s megengedte a miniszter ur, hogy a helybeli polgári leányiskola részére egy zongora és egy varrógépj vásároltassék.

Végül tisztelettel jelentem, hogy március hó folyamán Átfalva-zoltán, Sepsiszentkirály, Nyén, Magyarbadza és Kézdímartonos községekben végeztem iskolalátogatást.

EGYHÁZI ÉLET.

— A „Kézdívásárhelyi Oltáregyesület” ünnepségei. —

A Báró Szentkeresztv Stephanie által alapított „Kézdívásárhelyi Oltáregyesület” szokásos tárlatát, melyen a róm. kath. szegény templomok segélyezésére szánt templomi cikkeket lesznek kiállítva, a jövő hó 5-ik, 6. és 7-ik napjain az eddigieknél nagyobb szabású ünnepséggel összekötve fogja megtartani, melylyel kapcsolatban a kézdi-orbai róm. kath. esperesi kerület papsága is „Eucharistikus papi értekezletet” tart, érdekes programmal, melyek — a mint értesítenek — a következő sorrendben lesznek.

Május 5-én d. u. 6 órákor bevezető ájtatosság a r. k. templomban, midőn szent beszédet fog tartani zabolai gróf Mikes János, gyergyó alfalyi plebános.

Május 6-án d. e. 8 órákor szent mise. Fél tíz órákor az oltáregyleti tárlatot megnyitja s a kiállított tárgyakat megáldja Gróf Majláth K. Gusztáv erdélyi püspök.

1/2 11 órákor az Oltáregyesület diszközgyűlése a következő programmal:

1. Báró Apor Jánosné oltáregyleti alelnök üdvözlő Majláth G. Károly püspököt.

2. Fohász, éneklő az ifjúsági vegyeskar.

3. Ünnepi beszéd: mond Soóthy Gyula a gyulafehérvári központi Oltáregylet igazgatója.

4. Salva Regina; harmónium kísérettel éneklő Vajná Erzsike.

5. Alkalmi szavazat.

6. Záróbeszéd, tartja Balázs Ferenc főesperes, oltáregyleti igazgató.

7. Pápai himnusz, éneklő a vegyeskar.

D. u. 1 órákor közebb a Vigadóban. D. u. 3 órákor szent gyónás. D. u. 5 órákor ájtatossági szentbeszédet tart Zomora Dániel székesegyházi kanonok. Ezután háláadó körmenet.

Május 7-én d. e. 8 órákor ünnepélyes szentmise, közös áldozás.

A papi értekezletnek, mely május 5-én d. u. 2 1/2 órákor lesz, a következő a sorrendje;

1. Az oltáriszentség kiszolgáltatása a betegeknek előadó: Miklós István esikszentmártoni plebános.

2. Az oltárok építése és felszerelése konszekrációs szentpöntjéből. Előadja: Sályom Géza, gelencei plebános.

3. A pap az oltárnál. Előadó: Dr. Bilinszky Lajos, pápai kamarás.

4. Az oltáregyesület és a katolikus társadalmi élet. Előadó: Meisel József segesvári plebános.

5. Vezessük a gyermekeket a szentségi üdvözítőhöz. Előadó: Balogh József esiksomlyói főgimn. hittanár.

6. Áldozás az Oltári szentséggel. Előad: Bagoly Mihály kézdipolyáni plebános.

A szép ünnepségekre felhívjuk a róm. kath. hívek s a kézdívásárhelyi Oltáregylet tagjainak figyelmét.

A kik vidékről kívánnak résztvenni az ünnepségeken s elszállásolásban részesülni ohajtanak, azok szíveskedjenek ápril 28-áig Balázs Ferenc főesperes torjai plebánosnál ezt bejelenteni.

VIDÉK.

— Aranymenyegző Szentkatolnán. —

Nem mindennapi esemény, egy szép aranymenyegző folyt le vasárnap (ápril 17-én) Szentkatolnán. A ragyogó szép, kellemes tavaszi idő is nagyon kedvezett a ritka ünnepségnek, mely az egész község apraja-nagyjának élénk részvétele, kiváló érdeklődése mellett folyt le. A templom zsufoltság

megtelt ünnepi ruhába öltözött közönséggel, melynek élén ott láttuk a község első nagybirtokosát Dr. Sinkovits Ottót, a vármegyei közelet tevékeny lelkes munkását is egész családjával.

Délelőtt 10 órákor harangzúgás között vonult be az Ur Házába az aranymenyegzőjéül ülő tisztos öreg pár: Szabó József és felesége Demény Rozália, kísérvé a nagyszámú násznépétől, családtagok és jóbarátoktól.

Az első templomi szent ének elhangzása után megjelent a szószéken szentkatolnai Pál István apátkanonok, az erdélyi r. k. státus előadója, pompás lilaszínű főpapi ornatusban; az Ur segítségül hívása után egy egyszerű szívből fakadó s közvetlenséggel a lelkek mélyére ható beszédben szeretetteljesen üdvözölte a jubiláns párt, nagy hatással móltatta 50 éves házasság életük örömeit, jótéteményeit, munkásságuk dus sikereit, könnyeket csalva nemcsak az ünnepeltet, de a közönség szemeiből is. Majd loszállva a szószékről, Balázs Ferenc, kézdi-orbai főesperes, torjai plebános, Fejér Manó sepsi miklósvári esperes, sepsiszentgyörgyi plebános, Révész Cyrill min. áldozópap és Gáspár István erdélyegyházmegyei áldozópap, kézdívásárhelyi főgimnáziumi tanárok, Rápolthy Ferenc nyujtódí plebános és Sipos Károly helybeli plebános segédlete mellett megjelent az oltár előtt s az ott térdelő öreg pár kezét összekötve a stóliával, őket megáldotta: e jelenetnek hatása alatt szem alig maradt szárazon. Ujra felzendült az ének az orgona akkordjaitól kísérvé, melyet a jubiláns pár egyik derék veje: Bardócz Mihály helybeli kántor adott elő lélekemelően, szépen, érzéssel.

Most az ünnepély egyik legmagasabb rész: az infulás főpapi mise következett, melyet szintén Pál István apátkanonok végzett a fulsorolt esperesek és pepok segédkezősével, teljes díszben, fényes főpapi ornatusban. Az evangélium után Balázs Ferenc főesperes állt föl a szószékre s igazi szónoki erővel, ékes alkalmi beszédben emlékezett meg a jubilánsokról, gyönyörűen fejtve ki, hogy a jubilánsok 50 éves házasságát az tette aranyossá és valóban boldoggá, hogy a három vezéresillaghoz: a hit, remény és szeretethez mindig hívek voltak. Miso közben az aranymenyegzős vár és gyermekei s unokái hozzájárultak az áldozás szentségéhez, melyet szintén Pál István apát szolgáltatott ki részükre. A mise végeztével a gratulációkat fogadta a jubiláns pár s azután a fényes násznéptől kísérvé eltávozt az Ur megszentelt hajlékából a szép családi hajlékba, melyet az 50 évi boldog együttélés szintén megszentelt és áldottá, szerencsésé tett.

Délben 1 órákor pompás nászszakoma volt. A rokonok, jó barátok és tisztelők jó kívánságai itt

T Á R G A.

Megkap orgona illat . . .

Megkap orgona illat
És fülemüle dal . . .
A mikor még a szívem
Forró volt s fiatal.

Hol éreztem azt vajjon,
És hol hallottam-ezt?
Rég volt, azóta: látom,
Leszállott már az est.

A kék májusi égen
Ragyogott fenn a nap,
Nem volt minálunk akkor
A földön boldogabb.

Illatozott az orgona
És a madár dalolt,
Kinn jártunk a szabadban
S ő vállamra hajolt . . .

S hová lett, merre járhat,
Kivel van? Nem tudom, —
De én dal nélkül járok —
Virágtalan uton . . .

Haan Béla.

A japán nő.

A japán nő régtől fogva érdekelte a nyugati embert. Sajátságos kicsi nőcske ő szelid, nyugodt és igénytelen. Nagy ellentétét képezi a „modern” európai nőnek. Bár a nőmozgalom behatolt már Japánba is, de még nagyon a kezdetét éli ott. Vannak ugyan már orvosnők is, de az igazán emancipált nő nagyon is a ritkaságok közé tartozik. A nagy kórházakban, amelyeket európai mintára vezetnek, a fehér ruhás ápolónők nagyon képesítetteknek és hasznavehetőknek bizonyultak.

A felkelő nap birodalmában a nő egyáltalán nagyon házias és a nők akkor a legkedvesebbek az otthonunkban, amikor oly kezesen és udvariasan, mint ahogy ezt a világon sehol sem látni, töltögetik a teát.

Japánban mindig és mindenütt teáznak. Az ember vásárolni megy és mielőtt még megvett volna valamit, már hoznak fületlen csészében teát és meg kell inni, nehogy a kisebbrendű kereskedő megbántva érezhesse magát. A tea világosan sárga. Ugy készül, hogy forró vizet öntenek a zöld tealevelekre. Tej és cukor nélkül isszák.

A felsőbb körök hölgyeit ritkán lehet az utcán látni, otthon rendszeren sötétselyemben járnak. Csak különösebb alkalmakkor s társaságban lehet látni, milyen pompásan öltözködnék. Sehol sem találai olyan értékes selymet, amelyet itt néhány nő visel. Egy fogadó est alkalmával amelyet tavaly rendezett egy tengerész-tiszt egy japán herceg tiszteletére, a háziasszony világoszöld japán ruhába öltözött,

amelynek az alja lefelé majdnem egészen fehér volt s drága himzés borította — csupa golya és rózsaszínesen fehér cseresznyevirág. Az „obi” vagy echarpe sárgásfehér volt, ritka szép aranymintával.

Tudvalevőleg nagyon sok japán nő már európai módra öltözködik. Akinél ez az eset áll fenn, az semmi költséget nem sokall, hogy lehetőleg híven beszerezzen mindenét, ami egy európai ruhához tartozik. Az európaias japán nők két helyen lehet a legjobban tanulmányozni: a yokohamai Grand Hotelben s a tokiói Imperial Hotelben. Ott alkalmilag együtt étkeznek japán nők európai viseletben az európai barátaikkal; általában azonban az ilyen helyekre csak a férfiak járnak el, míg a nők otthon maradnak a házuk homályába.

Mily sajátosság az elvegyülés a régi és az új között ezen a téren is, azt legjobban mutatja egy angolnak a leírása, aki sokáig tartózkodott Japánban.

„Egy kiotoi angol-japán szállodában a vendégek fele az ebédnél japán volt, akik az idegenek mintájára étkeztek. Így láttam a szomszéd asztalnál két európaiasodott japánt, akik a feleségeiket is elhozták magokkal. De előbb a férfiak jöttek be. A nyugodt, apró nőcskék csak utánuk tötyögtek be és amikor végre elérkeztek az asztalhoz, a férfiak már ültek és annyira el voltak foglalva az étlappal, hogy nem igen törődtek az a-szonyokkal. Az érkezés alatt a férfiak élénken társalogtak, míg a nőcskék egyetlen szót sem szóltak.

A sötét haju nőcskék a fényes hajukkal, amely fekete fénykör gyanánt fogta körül baba-arcooskájukat, sötét selyem „kimono”-t, meg „obi”-t visel-

nyertek szép kifejezést abban a sok lelkes felköszöntőben, melyek bizony gyakran követték egymást. Az első felköszöntőt Pál István apát mondotta a jubiláns párra, meghatóan emlékezve meg arról a szeretetről, melyet a jubilánsok iránta is tanúsítottak Balázs Ferenc főesperes, Fejér Manó esperes, Sipos Károly, Rápolthy Ferenc, Gáspár István, Révész Cyrill és Vajna Károly köszöntötték még a jubilánsokat, mindnyájan egy-két erényét, kimagasló jellemvonását méltatva a szeretetreméltó kedves öreg párnak. A leglelkesebb hangulat közben érkezett a gróf Majláth Gusztáv Károly püspök üdvözlő sürgönye, melyben szeretettel üdvözlötte az aranymenyegzős párt, főpásztori áldását küldi rájuk. Leírhatatlan lelkesedést keltett a kegyes főpásztor kitüntető magas figyelme s a lelkesedésnek szép szótban adott kifejezést Balázs Ferenc főesperes, magasröptű beszédében éltetve a lánglelkű, melegsívű főpásztort. Ezután az ünnepély kimagasló alakját: Pál István apátot köszöntötték fel Balázs Ferenc, Gáspár István, Vajna Károly és Bardócz Mihály; majd Fejér Manó esperes, Balázs főesperest, Révész és Gáspár tanárokat, a jubiláns családját, Dr. Debreczy Bélát és bájos jegyesét: Biró Emmikét, Biró Albertnét, Dáner Ferencnét, Sipos és Rápolthy plebánosokat köszöntötték fel. Révész Cyrill nagy hatás közt éltette a nőket; Pál István apát e lapok szerkesztőjére, Balázs főesperes Vajna Károlynéra s családjára, Demény Ferenc ny. szolgabíró és Zsigmond tanár újból a jubilánsokra ültetett poharaikat. Ebéd végeztével tánagra perdtül a szép számu ifjúság Bodor Lajka zenekarának pompás zenéje mellett s közben a jubiláns Szabó József-re is elragadt a vágy s ifju tüzzel járt el leendő menyével Biró Emmikével egy ropogós csúszást, „Az én eszímám disznóbőr” kezdetű régi nótára. Pompás vacsora következett végül, melyen ismét egymást érték a kedélyes pohárköszöntők s késő ófel után távoztak el a vigkedélyű vendégek áldást, életet kívánva az aranymenyegzős párnak.

—a—

Olvasóinkhoz.

Lapunk 23-ik évfolyamának II-ik negyede alkalmából ajánljuk lapunkat olvasóink szíves pártfogásába s kérjük, hogy a II-ik évfolyamra szóló előfizetéseiket, valamint hátrálékait minél előbb beküldjék s lapunkat barátaik, ismerőseik között ajánlani terjeszteni szíveskedjenek!

A „SZÉKELYFÖLD” ezentúl is mint a szabadelvű eszmék harcosa, a szabadelvű párt szerény organuma s a székelység érdekeinek, Kézdivásárhely és

tek, úgy festettek, mint a geishák a teás eszékeken. Azért mégis nagyon emancipáltak voltak, miután egy asztalnál étkezhettek a férjeikkel.

Egy nagyon európaias japán azt mondta egy ízben nekem:

„Európában felfordítják a dolgokat és eleibe helyezik a nőket a férfiaknak. A férfiaknak mindig nagyon udvariasaknak kellene lenniök a nőkhez, de nem kegyetleneknek; de első sorban mindig a férfi következik.”

A nők teljességgel meg vannak elégedve a férfiak iránt felfogásával. Ők eleget tesznek társadalmi és házas kötelességüknek; vannak egy keveset, olvasnak valamennyit és sok teát isznak. Ha a ház ura lakomát rendez, geishákat rendel meg a vendégek mulatására és az apró nőcskék bevonulnak a lakosztályaikba s meg sem mutatják magukat.

Este volt már, amikor az imént említett kis társaság eltávozott a szállodából. Elő a férfiak mentek napernyővel felfegyverkezve és nagy szivarral a szájukban. Amint végighaladtak az utcán, ki mondhatatlanul komikus benyomást tettek sárgásan szürke öltönyükben, amely tulságosan nagy volt.

A nőcskék megálltak a küszöbön, hogy felvegyék a „getá”-ikat, a három-négy hüvelyk hosszú facipőjüket, aminőket az utcán viselnek. Jó darabbal a férjeik mögött kopogtak végig az uton, kacagtak és csevegtek vidáman és gondtalanul, mint a gyermekek, akik felügyelet nélkül vannak...

vidéke közügyeinek védője, ápolója: egyszerű, de lelkes munkása, ezentúl is hetenként kétszer, u. m.: csütörtökön és vasárnap fog megjelenni. Az a pár korona, melyet lapunkra áldoz a közönség, egyeseknek nem lehet sok, de nekünk erőt ad lapunk fenntartásához s így lelkesít a közezt való küzdelemben s bőven megtérül közügyeink lelkes szolgálata által melyre ezentúl is buzgón törekedni fogunk.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók; megrendelések lapunk kiadóhivatalába (Ifj. Jancsó Mózeshez) intézendők.

A „SZÉKELYFÖLD” szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPI HIRIEK.

— A magyar vasutasok sztrájkja. A magyar állami vasutak történetében eddig páratlanul álló esemény történt 1904. április 20-án. A kormány által benyújtott fizetés rendezési törvényjavaslat intézkedéseit az összes vasutasok olyan sérelmesnek találták, hogy szükségesnek látták erőszakhoz nyulni s így, bekövetkezett az a páratlan esemény vasutaink történetében, hogy 1904. április 20-án Magyarországon az összes vasuti közlekedés szünetelt, kivéve a déli vaspályatársaság, kassa-oderbergi s arad-cesanádi vonalakat. Kézdivásárhelyre csak a reggeli vonat érkezett be, több se nem jött be, se nem indult el innen Brassó felé. A sztrájk soká nem tarthat, 1—2 nap alatt újra minden a rendes kerékvágásban lesz.

— Személyi hír. Szentkatolnai Pál István apátkanonok, az erdélyi r. k. státus előadója, lapunk nagyrabecsült munkatársa, mult szombaton este Kézdivásárhelyre érkezett. A vasuti állomásnál a főgimnázium tanárukra fogadta élen Koch Sándor helyettes igazgatóval. Másnap, április 17-én részt vett Szentkatolnán a Szabó József és felesége aranymenyegzőjén, melyen az egyházi szertartásokat végezte. Április 18., 19. és 20-án látogatást teljesített a főgimnáziumban, 20. án d. u. konfenciát tartott a tanári karral, közölve tapasztalatait s elismerését az észlelt szép előhaladás felett. Csütörtökön hazautazott székelhelyre Kolozsvárra.

— Áthelyezés. A király 1904. évi március hó 25-én kelt legfelső elhatározásával Romba u. r. Emil ezimz. főigazgatót és brassói áll. főreáliskolai igazgatót saját kérésére és igazgatói minőségében a budapesti V. ker. áll. főreáliskolához legkegyelmesebben áthelyezni méltóztatott, helyébe Szépróthy Béla ottani tanárt nevezte ki igazgatóvá.

— Esküvő. Fogarassi Marika és Kézdivásárhelyi Kovács József kereskedő április 24-én d. u. 3 órakor fogják esküvőjüket megtartani a zabolai ev. ref. templomban.

— Tanárok gyűlése. Az országos polg. isk. tanáregyesület „Brassó-Háromszéki köre” melyhez a brassói, hosszufalusi, baróthi, sepsiszentgyörgyi és Kézdivásárhelyi, összesen 9 polgári iskola tanárai tartoznak május 11-én d. u. 9 órakor Kézdivásárhelyen tartja meg közgyűlését érdekes programmal, melyet nemsokára közölni fogunk. A vendégek fogadása, ellátása ügyében f. hó 18-án ülésezett a helyi két polgári iskola tanártestülete.

— A kegyelet ünnepe. Lélekemelő, szép ünnepély folyt le mult szombaton (ápr. 16-án) délután Kézdivásárhelyen, a ref. temetőkerben, nagy közönség jelenlétében. Néhaj Simó József, Dáné Ferenc és Molnár Dávid tanítóknak sirja fölé a pályatársak és hálás tanítványok kegyelete egy szép márvány emlékkövet állított föl s ezt avatták fel egyházi ünnepélyességgel. Az ünnepély négy pontból állott. A ref. egyházi daloskör Nagy Gerő szakavatott vezetésével egy szép gyászalt élelnekélvén Szabó Jenő költőpap magas szárnyalású emlékbeszédet, a tanítói hivatásról gyönyörű apoteosist, mondott, hálával emelvén ki a 30 év óta sirban nyugvó 3 jeles tanító érdemeit. Ismét a daikör énekelt szépen összhangzatosan s végül M. Székely János mondott rövid beszédet, áldást kérve az elhunyt

pályatársak emlékére s megköszönve a közreműködők szívessegét, az adakozók jóságát is. Az emlékmű felállítását körül kiváló érdemeket szereztek M. Székely János biz. elnök és Benkő Gyula tak. pénztári főkönyvelő s Nagy Károly árvaházi igazgató, mint bizottsági tagok, méltók a jók nyilvános elismerésére.

— A sepsiszentgyörgyi tanítónőképző — Kézdivásárhelyen. Városunkban mozgalom indult meg tanügyi körökben arra, hogy a sepsiszentgyörgyi m. kir. állami tanítónőképző intézet áthelyeztessék — Kézdivásárhelyre — nó, nem végrelegesen, bár ez volna valójában üdvös dolog — hanem csak egy napra. A dolog t. i. az tulajdonképen, hogy az intézet drék igazgatója Pálmay Lenke urhölgy jun. hó első felében tanulmányi kirándulásra viszi az intézet 196 növendékének felét Tuszád—Szentannató—Bálványosfüred—Kézdivásárhely—Kovácsna—Vajna-falvára; egyik napon (juni 11-én) estére Kézdivásárhelyre érkeznek, itt vacsoráznak, meghálnak s másnap reggel megtekintik városunk nevezetességeit s a 10 óra 20 perci vonattal tovább indulnak Kovásznára. Ebben a tárgyban ülésezett folyó hó 18-án a két polgári iskola tantestülete s folyó hó 19-én a Paedagogiai Társaság s elhatározta, hogy a kirándulókat szíves vendégszeretettel fogadja s az előintézkedések megtételére megalkototta a bizottságot. Megvagyunk győződve, hogy városunk közönsége szokott szíves vendégszeretettel fogja látni a kiránduló intézet ifjúságát.

— Papválasztás. Sepsiszentgyörgyön április 16. és 17-én folyt le a ref. papválasztás, nagy izgatottság közt, még a nők is tényleges részt vettek a szavazásban, sőt közteskedésben is. Az első nap Bedőházy János 1 egész $\frac{1}{2}$ ad, Benedek Árpád 24 egész $\frac{3}{4}$, Péter Károly 22 egész $\frac{1}{2}$, Szécsy Ferenc 59, Ujvári István 72 egész és $\frac{1}{4}$ szavazatot kapott; a második napon új választás volt Ujvári és Szécsy Ferenc között; ekkor Ujvári István harasztosi pap 84 egész $\frac{7}{8}$ ad Szécsy Ferenc 108 egész $\frac{1}{2}$ ad szavazatot kapott s így Szécsy Ferenc lett 23 egész $\frac{7}{8}$ ad szótöbbséggel Sepsiszentgyörgy új első papja. A választást a paplak kövel megdobálása, a távozók kocsijának megtámadása, sőt tetlegesség is követte. Az új pap kitűnő készségű, intelligens ember.

— A Kézdivásárhelyi Székely-Társaságból. A Kézdivásárhelyi „Székely-Társaság”-nak 1904. április hó 23-án, szombaton d. u. 5 órakor a Korona-Szálló emeletén lesz 43-ik összejövetele. Tárgysorozat: 1. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása 2. A Székely-Társaságok szövetségének megalkotásában részvétel. 3. Folyó ügyek elintézése. 4. Esetleges indítványok. Kézdivásárhely, 1904. április hó 19. Rákosi József gazda.

— A sorozás a Kézdivásárhelyen április 20-án ért véget. A 959 állításköteles ifju közül besoroztatott összesen 197 s így hátrálékban maradt: 17. Ma csütörtökön Kézdivásárhely város részéről fognak sorozni.

— Jelen magyarság. Egyik hangszergyárostól árjegyzék érkezett a vidékre, a következő érdekes címmel: Sr. Wohlgeboren Herrn N. N. hogedul in Zongorac bei Kovaszna. Vagyis: a gyáros eredeti felfogása szerint az az N. N. ur hivatala: hogedul; lakik pedig a címzett: Zongorában, a mely nagy község fekszik: Kovászna mellett. Ha már most a gyáros ur egy lexikonból megakarná tudni, hogy hát hol fekszik Zongorac község, elképzelhető milyen bosszusan vágná földhöz a könyvet, mely beszéd ugyan Kovásznáról, de a mellette levő Zongoracot figyelmen kívül hagyja. És ez a jeles címzés Ausztriában látott napvilágot, élénk bizonyosságul annak, hogy a magyar mindenkire rá akarja erőszakolni a nyelvét!

— Városok kongresszusa. A magyar városok polgármesterei néhány év óta rendszeresített kongresszusokat az idén május havában Nagyváradon fogják megtartani. A kongresszusnak legfontosabb tárgyai a házadó reformja és a városi tisztviselők fizetésének rendezése lesz.

— Felvétel katonai iskolákba. Közírré tesszük, hogy a hadsereg katonái akadémiáiban és reáliskoláiban, a magyar honos ifjak részére fentartott 181 magyar állami alapítványi és fizetéses hely az 1904/5. tanév kezdetén befogott tétetni, melyekre magyar ifjak pályázhatnak. Bővebb értesítést a városi tanácsnál lehet nyerni. Kézdivásárhelyen, 1904. április 6-án. Dr. Török Andor, polgármester.

Hirdetések.

PAPP SAMU

műkertész, a Kertészeti Közlöny szerkesztője

ARAD, Török Gabor u. 20. sz.

Szállít: nagy virágú árvácskát. Boglár telt virágú száza 1 frt. Alternán téra 100 drb 1 frt 50 kr.

Továbbá mindenféle vete-mény és virág-palántákat, korai esemege és főzelék féléket mérsékelt napi árakban.

Tessék árjegyzéket kérni.

50. 4-5

kor megtartandó nyilvános árverésen szó és zárt írásbeli ajánlatok mellett a legtöbbet ígérőnek elfog adatni.

A kikiáltási ár 10%-a bánatpénz képen az árverést vezető bizottság-hoz leteendő.

Az írásbeli zártajánlatok szintén 10%-a bánatpénzzel, vagy megfelelő ovadékképes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtnak el. Az árverési feltételek a kászonyakabfalvi előjárásnál megtekint-hetők.

Kászony-Jakabfalva, 1904. április 12-én.

Weltz Ignácz,
bírt. elnök

deszka, 40 drb keményfa, 5 szekér apró vegyesfa, 13 drb minta szék, mozdó-szekerény, falitűkőr, ruha szekrények, dió, juhar, szilva és tölgyfa fulnórok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíró 1904. évi V. 209/2. számú végzése folytán 600 K. — f. tőkekö-vetelés, ennek 1/3%-a váltódíj és eddig összesen 30 K. 20 f. bíróilag már meg-állapított költségek erejéig, végrehaj-tást szenvedett lakásán a Czimbalmos F. főle telken leendő eszközlé-sére, 1904. évi április 25 ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel

oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a leg-többet ígérőnek szükség esetén becs-áron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingosá-gokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1904. évi április hó 15. napján.

Manya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó

(63. 1—1.)

MEGHIVÁS.

A KOVÁSZNAI FÜRDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

XIV-ik ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

f. évi május 1-én d. e. 10 órakor Kovásznán, a fedett sétány-ban fogja megtartani melyre a t. részvényesek meghivatnak.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság jelentése 1903. évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak felmentvény megadása.
4. Elnök, felügyelő-bizottság, 30 tagu nagy választmány választása.
5. Indítványok.

Kovászna, 1904. március 27.

Hollaky Attila,
elnök.

(62. 2—2.)

Árverési hirdetmény.

A kászony-jakabfalvi közbirtokosság tulajdonát képező „Nagysaroktöve” nevű erdőrészben, földmivelésügyi m. kir. miniszter ur. Ó nagyméltóságá-nak 44721/903. számú rendeletével megadott engedély alapján, felmérés szerint 72.46 k. holdon megbecsült 5840 m.³ gömbölyű luc fenyő ha-szonfa és 1654 m.³ fenyő tűzifa 14762 korona (azaz tizenháromezer hétszáz-hatvan két korona) kikiáltási árban Kászony-Jakabfalva község házá-nál 1904. évi április 30-an d. e. 10 óra-

Sz. 265—1904. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmé-ben ezennel közhírré teszi, hogy a kéz-divásárhelyi kir. járásbíró 1904. évi V. 209/2. számú végzése következtében Dr. Herepei Iván kézdivásárhelyi ügyvéd által képviselt Szöcs József k.-vásárhelyi lakos javára, Tóthfásusi Károly k.-vásárhelyi lakos ellen 600 korona s járulékaik erejéig 1904. évi március hó 8-ik napján foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1190 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 900 drb különféle

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Üveg és porcellán raktár!

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönség tudomására hozni, hogy három első rendű magyar gyártól szerződésileg egyedüli elárúsításom és szoros számlára

központi raktárom

van, Háromszék és Csikmegyék részére külön képviselőt, és pedig:

1. A bükszádi üvegyár telepekről

a nagybani bevásárló közönség részére.

2. A pozsony-ligetfalvi „Szecesszió”

felett rendkívül fontos s figyelemre méltó az Országos hivatalos vizsgálati állomásokon eszközölt vizsgálatok alapján nyert bizonyítékok, hogy a „Szecesszió” szürkére zománcozott edények nemcsak, hogy a törvényes előírásoknak megfelelnek, hanem az edények zománc máza jóval azon felül, az előírtnál még sokkal erősebb savak ellenében is ellentálló képességgel bír, mely szerint az egészségre legkevésbé se ártalmas. Bebizonyult más gyármánynál, hogy a kék és színes edényekhez az olcsóbb, de ártalmas antimonoxydot, míg ellenben a „Szecesszió” szürkén zománcozott edény áruai a minden-esetre jóval drágább cinoxid használata mellett hozatnak forgalomba.

3. A „Szandrik” ezüst és alpaccaezüst gyár,

mely gyártmányból raktáron tartok alpacca és alpaccaezüst evőeszközö- ket, alpaccaezüst cukor és cukorpor szelencéket, különféle disz- és használati tárgyakat, kávéházi és vendéglői felszereléseket, mely gyártmány ezüstözéseért minden egyes darabért 20 évig jótállok.

Mivel ezen magyar gyár más gyárosoknál olcsóbb is, de főként megbízhatóságra minden eddigi gyártmányokon felül áll, s így különösen az áru minőségével, jóságával versenyez, azt bárkinek is jó lélekkel ajánlhatom.

Fentvezett áruk, gyári áron egyedül nálam kaphatók. Minden más gyártmányu külföldi china ezüst árut végték kiárulok, s azokat saját beszerzési áron bocsátok rendelkezésre.

Midőn eddigi szíves bizalmukért ezuton köszönetet mondok, kérve a mélyen tisztelt vevőközönséget becses bizalmával ezután is megtisztelni, biztosítom, mint e szakmához értő kereskedő, főtőrekvésem mindög oda irányul, hogy ne csak árammal, de kiváltság az áru minőségével mélyen tisztelt vevőim pártfogását kiérdemeljem.

Ajánlom dus választéku raktárom porcellán, tükrök, diszmuáru, gyermekjáték és konyha berendezési tárgyakból.

Kérve szíves pártfogásukat

kiváló tisztelettel:

JANCsó GYULA.

52. 6—8.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Alpacca ezüst áruk 20 évi jótállás mellett.

Magyar gyártmányok
gyári áron!

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.